

Tehnici și soluții noi în conservarea și restaurarea patrimoniului
New techniques and solutions in heritage conservation and restoration

2-4, Nov 2011
Bucharest, Romania

Program detaliat
Detailed Programme

2.11.2011 Miercuri / Wednesday

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Sala Multimedia
National Village Museum, Multimedia Hall

- ◆ 9.00 **Deschiderea înregistrării / Registration Opens**
- ◆ 10.00 **Ceremonia de deschidere / Opening Ceremony**

Mesajul de bun venit al autorităților locale și al organizatorilor/
Welcome messages from local authorities and organizers

Paula Popoiu	Director General al Muzeului Național al Satului/ <i>General Manager of the National Village Museum</i>
Vasile Timiș	Secretar de Stat, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național/ <i>State Secretary, Ministry of Culture and National Patrimony</i>
Virgil Nițulescu	Director General, Muzeul Țăranului Român, Președinte ICOM România/ <i>General Manager, Romanian Peasant Museum, Chairman of ICOM Romania</i>
Ioan Opreș	Muzeul Național de Istorie a României/ <i>National Museum of Romanian History, Bucharest</i>
Sergiu Nistor	Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu, Președinte ICOMOS România/ <i>University of Architecture and Urbanism Ion Mincu, Chairman of ICOMOS Romania</i>

- ◆ 11.30 **Sesiune în plen/ Plenary lectures**

Chair: Vivian Dragomir

Carmen Marian - Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași
Aspecte privind conservarea evantaielor

- ◆ 11.50 **Hedy M-Kiss - Muzeul Banatului Timișoara**

Conservarea fragmentelor arheologice medievale din piele, secolele XIV-XVIII, descoperite la
Timișoara

- ◆ 12.10 **Aurora Ilie - Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”**
 Fragmente textile de la șantierul arheologic Nufăru, județul Tulcea
- ◆ 12.30 **Ene Dragoș¹, Roxana Rădvan¹, Vivian Dragomir², Iulia Anania² - 1-CERTO - INOE 2000 București, 2-Muzeul Național al Satului, București**
 Documentație de înaltă rezoluție privind transferul unei case într-un ansamblu monument istoric
- ◆ 12.50 **Maria Geba, Ana Maria Vlad, Daniela Sălăjan - Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași**
 Icoane lipovenesti din patrimoniul Muzeului Etnografic al Moldovei: studiul materialelor picturale

- ◆ 13.10 *Pauza de masă /Lunch*

- ◆ 14.00 **Sesiune în plen/ Plenary lectures** **Chair: Hedy M-Kiss**
Lucreția Miu¹, Maria Giurginca², Cristina Cârșote³, Petru Budrugeac⁴, Vivian Dragomir⁵, Doina Creangă⁶ - 1-Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie, 2-UPB-CNC, 3-Muzeul Național de Istorie a României, 4-Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Inginerie Electrică, 5-Muzeul Național al Satului București, 6-Muzeul Național al Bucovinei Suceava
 Investigarea unor artefacte etnografice colagenice în scopul evaluării gradului de degradare
- ◆ 14.20 **Marika Laht - Estonian Open Air Museum**
 “Museum, help us out...!” New challenges and courses of action for the conservators at the Estonian Open Air Museum
- ◆ 14.40 **Ileana Crețu, Ioan Mihai Anton Lupu - Muzeul Național de Artă al României**
 Institutul Getty și Proiectele CHARISMA
- ◆ 15.00 **Ioan Emandi - Universitatea din București, Fac. de Fizică**
 Investigarea operelor de artă din lemn prin rezonanță electronică paramagnetică și microscopie electronică de baleiaj
- ◆ 15.20 **Cristian Paul Bedivan - Biblioteca Națională a României**
 O metodă atipică cu materiale după tipic: restaurarea unor scoarțe de lemn aparținând unor cărți vechi-rare
- ◆ 15.40 *Pauză de cafea / Coffee Break*

- ◆ 16.00 **Sesiune în plen / Plenary lectures** **Chair: Mihai Lupu**
Alina Geanina Ionescu - Complexul Național Muzeal Astra Sibiu
 Restaurarea icoanei pe lemn *Deisis* din colecția Arhiepiscopiei Ortodoxe Române – Sibiu
- ◆ 16.20 **Mina Adriana Moșneagu - Universitatea „Al. I. Cuza” Iași**
 Frecvența insectelor dăunătoare bunurilor de patrimoniu din zona Moldovei
- ◆ 16.40 **Malvine Mocenco - Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești**
 Recăpătarea autenticității icoanei Nașterea Domnului, prin îndepărtarea repictării
- ◆ 17.00 **Aurelia Tudor - Muzeul Național al Satului București**
 Tehnici și soluții în conservarea și valorificarea patrimoniului imaterial. Note pe marginea expoziției „Sfântul Botez și Sfânta Cununie în tradiția românească”

3.11.2011 Joi / Thursday

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Sala Multimedia
National Village Museum, Multimedia Hall

◆ 9.30 Sesiune în plen/ *Plenary lectures*

Chair: Vivian Dragomir

Gheorghe Niculescu - Muzeul Național de Istorie a României

Aplicații ale difracției și fluorescenței de raze X în studiul obiectelor de patrimoniu

◆ 9.50 **Lucian Cristian Ratoiu¹, Dragoș Ene¹, Laurențiu Angheluță¹, Silviu Petrescu² - 1-CERTO-INOE 2000, 2-ELSE Design**

Documentarea non-invazivă a substraturilor solului bisericii „Sf. Împărați Constantin și Elena” din Măgurele

◆ 10.10 **Margarita Grozeva¹, Galina Malcheva¹, Petya Penkova², Peter Zahariev¹ - 1-Institute of Solid State Physics, Bulgarian Academy of Sciences, 2-National Institute of Archaeology and Museum, Bulgarian Academy of Sciences**

Laser cleaning of archaeological artefacts by Nd:YAG and CuBr lasers: a comparison

◆ 10.30 **Florin Gerard Călin - Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești**

Construcții tradiționale și obiecte etnografice salvate din teren, în perioada 2010-2011

◆ 10.50 **Eugen Bâzgu, Sergiu Vornicov - Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală - Muzeul Satului Chișinău**

Strămutarea și restaurarea pe teritoriul Muzeului Satului Chișinău a bisericii de lemn medievale (1642) din satul Hirișteni, Telenești

◆ 11.10 *Pauză de cafea / Coffee Break*

◆ 11.30 Sesiune în plen/ *Plenary lectures*

Chair: Ileana Crețu

Elena Badea¹, Giuseppe Della Gatta¹, René Larsen², Lucreția Miu³, Anna Braghieri⁴, Stefano Benedetto⁴ - 1-Univ. Turin, Dept. of Chemistry IFM, 2-School of Conservation, Royal Danish Academy of Fine Arts, Copenhagen, Denmark, 3-Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie, 4-Historical Archives of the City of Turin, Italy
 Protocol pentru evaluarea deteriorării pergamentelor de patrimoniu: instrument de suport pentru strategia de conservare bazată pe prevenire

◆ 11.50 **Cristina Carșote¹, Wilfred Vetter², Irina Petroviciu¹, Manfred Schreiner², Lucreția Miu³ - 1-Muzeul Național de Istorie a României, 2-Academy of Fine Arts Vienna, 3-Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Textile și Pielărie**

FTIR/Reflexie - tehnică neinvazivă de investigare a pergamentelor istorice

◆ 12.10 **Iolanda Turcu - Muzeul Național de Artă al României**

Piese textile specifice patrimoniului cultural național

◆ 12.30 **Cristina Marchidan, Gabriela Ion - Muzeul Național al Satului București**

Calitatea materialelor folosite în restaurarea textilelor

◆ 12.50 **Loredana Popa - Centrul de conservare-restaurare a bunurilor de artă creștină RESURRECTIO al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași**

Intervenții de conservare - restaurare asupra icoanei făcătoare de minuni <<Sf. Ioan Botezătorul>> de la mănăstirea Gorovei – Botoșani

◆ 13.10 *Pauza de masă /Lunch*

◆ 14.00 **Sesiune în plen/ Plenary lectures** **Chair: Gheorghe Niculescu**

- Elena Ardelean - Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași
 Studiu asupra utilizării unor noi materiale în vederea consolidării documentelor cu suport papetar
- ◆ 14.20 Margarita Grozeva¹, Galina Malcheva¹, Petya Penkova², Peter Zahariev¹ - 1-Institute of Solid State Physics, Bulgarian Academy of Sciences, 2-National Institute of Archaeology and Museum, Bulgarian Academy of Sciences
 Compositional analysis of archaeological ceramic and metal artefacts by laser induced breakdown spectroscopy
- ◆ 14.40 Knápek Martin, Markéta Šimčíková, Antonín Šimčík - Wallachian Open-Air Museum Roznov
 New technologies for nontoxic extermination of wood destroying insect used in the Wallachian Open-Air Museum
- ◆ 15.00 Doina Felicia Poștoacă, Sanda Safta - Muzeul din Câmpulung Muscel
 Restaurarea - conservarea unor obiecte de secol XV-XVII din colecția Muzeului Câmpulung
- ◆ 15.20 Ana Emandi¹, Otilia Cinteza¹, Ioana Stanculescu¹, Daniela Apreutesei² - 1-Universitatea din București, Fac. de Chimie, 2-Univ. Tehnică Iași, Fac. de Inginerie Chimică
 Protocolul științific în restaurarea icoanei pe lemn
- ◆ 15.40 Mirel Bucur - Complexul Național Muzeal Astra Sibiu
 Metode moderne în investigarea și tratamentul obiectelor de patrimoniu. Proiectul DELCROM

Sala de expoziții Gheorghe Focșa/ "Gheorghe Focșa" Exhibition Hall

◆ 16.00 **Eveniment editorial - Lansare publicații de specialitate/ Editorial event - Specialty publications launching:**

Dr. Vivian Dragomir

Centre de meșteri iconari din spațiul românesc. Specificitatea materialelor și tehnicilor de pictură/ Centres of icon painting masters within the Romanian space. The specificity of the painting materials and techniques - Ed. Universitaria

Dr. Olimpia Coman-Sipeanu

Icoane pe sticlă din patrimoniul Muzeului Astra Sibiu. Colecția „Cornel Irimie"/ Icons on glass from the patrimony of Astra Museum in Sibiu. The "Cornel Irimie" collection - Ed. Astra Museum

Ing. chim. Ioan Istudor

Noțiuni de chimia picturii/ Notions of painting chemistry - Ed. ACS

Invitați: conf. dr. Paula Popoiu, prof. dr. Georgeta Stoica, prof. dr. Ioan Opreș, prof. dr. Oliviu Boldura

Grupul Sound

◆ 18.30 **Cina festivă/ Dinner**

4.11.2011 Vineri/ Friday

Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, Sala Multimedia
National Village Museum, Multimedia Hall

◆ 9.30 **Sesiune în plen/ Plenary lectures**

Chair: Polixenia Popescu

Gabriela Matei - Muzeul Național al Satului București

Prevenirea ca măsură legală pentru protejarea și conservarea patrimoniului cultural național

◆ 9.50 **Remus Ioan Popa - Centrul de conservare-restaurare a bunurilor de artă creștină RESURRECTIO al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași**

Readucerea la lumină a frumuseții icoanei făcătoare de minuni <<Maica Domnului cu Pruncul>> de la Mănăstirea Miclăușeni, com. Butea - Iași intrată în plin proces de conservare-restaurare

◆ 10.10 **Cristian Nanu - Muzeul Național al Satului București**

Restaurarea și reamplasarea unei gospodării de huțuli în Muzeul Național al Satului București

◆ 10.30 **Olimpia-Angela Coman-Sipeanu - Complexul Național Muzeal Astra Sibiu**

Icoane pe sticlă din patrimoniul Muzeului ASTRA Sibiu. Colecția „Cornel Irimie” (cercetare, conservare, restaurare, catalogare)

◆ 10.50 **Iuliana Popescu - Muzeul Național al Satului București**

Probleme specifice conservării și restaurării icoanelor lipovenesti. Studii de caz

◆ 11.10 **Pauză de cafea / Coffee Break**

◆ 11.30 **Sesiune în plen/ Plenary lectures**

Chair: Geanina Ionescu

Irina Petroviciu¹, Ileana Crețu², Andrei Medvedovici³, Florin Albu⁴ - 1-Muzeul Național de Istorie a României, 2-Muzeul Național de Artă al României, 3-Facultatea de Chimie, Univ. București, 4-Labormed Pharma

Coloranți naturali și surse biologice identificate în piese textile de secol XIX-XX, din colecții muzeale românești

◆ 11.50 **Mihaela Arsene - Muzeul Național al Satului București**

O foarte veche casă românească din Saschiz

◆ 12.10 **Corina Polixenia Popescu - Muzeul Național Brukenthal Sibiu**

Caracterizarea obiectelor de patrimoniu prin tehnici moderne de analiză

◆ 12.30 **Sergiu Popescu - Muzeul Național al Satului București**

Tehnică veche soluție nouă în îndepărtarea vopselurilor multistrat de pe componentele artistice de tip metalic

◆ 12.50 **Tamara Diaconescu - Muzeul Național de Artă al Moldovei, Chișinău**

Colecția de grafică universală a MNAM: referințe la conservare preventivă

◆ 13.10 **Pauza de masă /Lunch**

◆ 14.00 **Sesiune în plen/ Plenary lectures**

Chair: Vivian Dragomir

Laurențiu Dragomir - Asociația pentru Protecția Patrimoniului

Cercetări privind protecția la foc a monumentelor din lemn, în conformitate cu noile standarde europene

- ◆ 14.20 **Mirel Bucur - Complexul Național Muzeal Astra Sibiu**
Starea de conservare a icoanei Sf. Grigore din colecția Mănăstirii Bistrița, pusă în evidență prin radiografia digitală
- ◆ 14.35 **Mihaela Ciobanu - Muzeul Municipiului București**
Vas de sticlă inedit descoperit în săpăturile de la Sf. Sava 2011
- ◆ 14.50 **Petronela Fotea - Muzeul Municipiului București**
Valorificarea prin restaurare a bunurilor culturale
- ◆ 15.05 **Nicoleta Vornicu - Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Centrul Mitropolitan de Cercetări TABOR**
<Titlu rezervat>
- ◆ 15.20 **Vivian Dragomir, Iulia Anania - Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”**
Vechi și nou în restaurarea monumentelor etnografice. Concluzii în urma proiectului Afumați

- ◆ 15.40 **Ceremonia de închidere/ *Closing Ceremony***